

Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye ve Özbekistan Ülkelerinin Bazı İyi Yönetişim İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Evaluation of Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Turkey and Uzbekistan In Terms of Some Good Governance Principles

Hakkı ÇİFTÇİ¹

Öz

İyi Yönetişim ilkelerinin; ülkelerin ekonomik yapısını ve dokusunu iyileştirmesi ve rekabet gücünü arttırıcı etkileri son zamanlarda yapılan çalışmalara büyük katkı sağladığı gözlemlenmektedir. Açıklık ve Hesap Verebilirlik, Politik Denge, Şiddetin Yokluğu ve Terörizm, Hükümetin Etkinliği, Regülasyon Kalitesi, Hukuki Düzenlemeler ve Rüşvetin kontrolü gibi iyi yönetişimin temel ilkeleri en az ekonomik büyüme kadar katkı sağlayacak düzeye erişmiştir. Bu çalışmada; Worldwide Governance Indicators, Bertelsmann Transformation Index (BTI), Economist Intelligence Unit (EIU), Global Insight Business Risk and Conditions (WMO), Institutional Profiles Database (IPD), World Bank Country Policy and Institutional Assessments (CPIA) ve World Economic Forum Global Competitiveness Survey (GCS) raporlarındaki veriler dikkate alınmıştır. Mevcut durum ve gelişme potansiyelleri iyi yönetişim ilkeleri açısından değerlendirilen çalışma kapsamındaki ülkelerin içerisinde son 20 yıl içerisinde ortalama olarak Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan'a göre daha önde olduğu Tacikistan, Azerbaycan ve Özbekistan'ın birbirine yakınlaştığı, politik denge açısından ise Türkiye ve Azerbaycan'ın benzerliği görülmektedir. Hükümet etkinlikleri açısından ise Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan aynı düzeyde iken Regülasyon Kalitesinde, hukuki düzenlemelerde ve hesap verebilirlik ve rüşvetin kontrolü açısından Gürcistan ve Türkiye benzeşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yönetişim, Rekabet Gücü ve Açıklık, Hesap Verebilirlik

ABSTRACT

Good governance principles have been observed to improve the economic structure and texture of countries and to increase their competitiveness. The basic principles of good governance such as Openness and Accountability, Political Equilibrium, Absence of Violence and Terrorism, Government Effectiveness, Regulation Quality, Legal Regulations and Control of Bribery have attained the minimum level of economic growth. In this study, Worldwide Governance Indicators, Bertelsmann Transformation Index (BTI), Economist Intelligence Unit (EIU), Global Insight Business Risk and Conditions (WMO), Institutional Profiles Database (IPD), World Bank Country Policy and Institutional Assessments (CPIA) and World Economic Forum Global Competitiveness Survey (GCS) reports are taken into account. Current status and development potential of good governance principles in Azerbaijan as the average over the past 20 years in the countries under study evaluated, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan is ahead by Tajikistan and Uzbekistan, Azerbaijan and Uzbekistan as convergence, while in terms of political stability Turkey and Azerbaijan's similarity. In terms of government activities, Kyrgyzstan, Tajikistan and Uzbekistan, while at the same level of regulation of quality, in terms of legal regulation and accountability and corruption control is similar to Georgia and Turkey.

Keywords: Governance, Competitiveness and Openness, Accountability

¹ Doç.Dr., Çukurova Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü, hcifci@cu.edu.tr (ORCID: 0000-0003-2912-8051)

1. Giriş

Kuralların hiç kimsenin lehine olmaması ve değişen yöneticilerle değişmeyen bir kurum idealini yerleştirilmesi için ilgili kurumun yapacağı faaliyette liyakatten ödün vermeden herkese aynı şartları uygulayacağından emin olmasını ifade eden iyi yönetim ilkeleri 1990'lı yıllardan itibaren hızlı kabul görmüştür. Bu bağlamda değişimi ve gelişimi arttırabilmek açısından İyi Yönetişim kavramını ilk olarak Dünya Bankası dikkat çekmiştir. “İyi Yönetişim” (Good Governance) kavramı literatürde 1990'lı yıllardan bu yana geniş bir şekilde tartışılmaktadır. Özellikle Birleşmiş Milletler, Dünya Bankası, IMF ve OECD gibi uluslararası ekonomik, sosyal ve politik üst kurum ve kuruluşlar tarafından yayınlanan raporlarda yaygın olarak kullanılmış ve kurumlara tavsiye niteliğinde destekler sunmuştur (Aktan,2018). Dünya Bankası 1992 yılında yayınladığı bir raporda -Governance and Development-, ekonomik gelişmede ve dünya standartlarının yakalanması bakımından önemli gördüğü iyi yönetişimin birçok özelliklerini ortaya koyduğu 1989 Dünya Gelişme Raporu'nun takdim kısmında başkanın “özel sektör girişimleri ve piyasa mekanizmaları önemlidir, ancak bunların iyi yönetişim ile el ele gitmesi gerekir” (Ngaire Woods,1999, Francis N. Botchway,2001) şeklindeki ifadesi ile literatüre yerleşmiştir (WB,1992). Yönetişim konusunda birçok bilimsel araştırmayı gerçekleştiren Dünya Bankası uzmanlarından Kaufmann, Kraay ve Zoido-Lobatón; “Yönetişimi, belirli bir ülkede güç ve yetkinin ne şekilde kullanıldığı ve uygulandığını belirleyen gelenekler ve kurumlar olarak tanımlıyoruz.” demiştir (Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Pablo Zoido-Lobatón (2002), Aktan 2018). Dünya Bankası; İyi Yönetişim, açık ve öngörülebilir bir karar alma sürecinin; profesyonel bir bürokratik yönetimin; eylem ve işlemlerinden sorumlu bir hükümetin; ve kamusal sürece aktif bir şekilde katılımında bulunan sivil toplum ve hukukun üstünlüğünün geçerli olduğu bir düzeni ifade eder (Tapscott, Don and Agnew, David,1999, Kaufmann, Daniel and Kraay, Aart and Mastruzzi, Massimo,2010). Bu tematik ögede kurallar ve sınırlamalar kurumsal yapının güçlendirilmesine, dürüstlük, kaynakların yönetimde şeffaflık, hesap verebilirlik, halkın siyasal kararlara katılımını sağlayacak mekanizmaların uygulanması katılımcılıkla, açık, tarafsız, etkin, verimlik ve duyarlılık ilkelerine odaklanan rekabet ve piyasa ekonomisi ile uyumlu alternatif hizmet sunum yöntemlerinin iyi yönetişim hem küresel hem de merkezi ve yerel yönetimler için bilimsel bulgulara dayalı politika deregülasyon ve özelleştirme uygulamalarının yapılması, etkin bir sivil toplumun, devlet yönetiminde temsil, katılım ve denetimin, merkez bankası özerkliği, hukukun üstünlüğünün, yerinden yönetimin, yargı bağımsızlığı, ombudsman, muhasebe ve denetim standartları önerileri geliştirmek, devlet ile özel kesim arasında anlaşmazlıkların çözümünde tahkim benzeri yöntemlerden yararlanılması(Tapscott, Don and Agnew, David,1999, UNDP(1997), desantralizasyon, kalite ve ahlakın, kurallar ve sınırlamaların, yolsuzluklarla mücadele, enformasyonun paylaşılması ve işbirliği, eğitim ve niteliğin geliştirilmesi kavramları belirgin olarak öne plana çıkmakla beraber(Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Massimo Mastruzzi, 2004, Kaufmann, Daniel and Aart Kraay (2008), kavram konusunda herkesin üzerinde uzlaştığı standart bir tanım bulunmamaktadır. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programında “İyi yönetişime bir ülkedeki ekonomik, siyasal ve idari otoritenin her düzeydeki işlemleri yürütmesi anlamını yüklerken; Ekonomik İşbirliği ve

Kalkınma Örgütü (OECD) ise “yönetişim” kavramını bir ülkenin ekonomik ve sosyal kaynaklarının yönetiminde sahip olunan güç ve yetkilerin kullanımını ifade etmektedir.

2. Yöntem

Bu çalışmada; Worldwide Governance Indicators, Bertelsmann Transformation Index (BTI), Economist Intelligence Unit (EIU), Küresel Insight Business Risk and Conditions (WMO) , Küresel Insight staff, subject to regional reviews for comparability, Institutional Profiles Database (IPD), World Bank Country Policy and Institutional Assessments (CPIA) ve World Economic Forum Küresel Competitiveness Survey (GCS) raporlarındaki veriler doğrultusunda uluslararası raporlar dikkate alınarak Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye ve Özbekistan ülkelerinin bazı iyi yönetim ilkeleri açısından değerlendirilmesi yapılmıştır

3. Bulgular

Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye ve Özbekistan ülkelerinin bazı iyi yönetim ilkeleri açısından değerlendirilmesi ile ilgili bulgularımızı her ülke bazında teker teker analiz edip sonra birbirleriyle mukayeseleri gerçekleştirilecektir.

3.1. Azerbaycan

Bu inceleme neticesinde ülkeler sırasıyla Azerbaycan Açıklık Ve Hesap Verebilirlik açısından yıllar itibariyle yıllık ortalama yüzdesel değişmesi; Dünya Ekonomik Forumu 2015-2016 verilerine göre Dünya geliri içerisinde %0,15'lik katkı sağlayan Azerbaycan 9,4 milyon nüfusuyla; 54 milyar dolarlık GSYİH ile 5739 dolar kişi başına düşen geliriyle, küresel rekabet edilebilirlik endeksinde 1-7 arasında ölçeklendirilen skalada 4,5 ile 40.sırada yer almaktadır. Bunun yanı sıra, teknolojiyi hazır olma durumunda, 4,3 ile 57.sırada; pazar payında 67.sırada 3,9 ile, sanayinin temelini oluşturan yenilikçilik de ise 3,3 ile 61.sırada yer almaktadır (WEF, 2017). 2017 Ekonomik Özgürlükler Endeksinde Azerbaycan Dünya sıralamasında 68.sırada 63,6 puanla bulunmaktadır.

Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye ve Özbekistan Ülkelerinin Bazı İyi Yönetişim İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Tablo.1. Azerbaycan Seçilmiş İyi Yönetişim İlkeleri

Göstergeler	Yıllar (1996-2016)	2006-2011-2016
Açıklık Ve Hesap Verebilirlik		
Politik Denge Şiddetin Yokluğu Terörizm		
Hükümetin Etkinliği		
Regülasyon Kalitesi		
Hukuki Düzenlemeler		
Rüşvetin Kontrolü		

Kaynak: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports>

3.2. Gürcistan

Dünya Ekonomik Forumu 2015-2016 verilerine göre Dünya geliri içerisinde %0,03'lik katkı sağlayan Gürcistan 3,7 milyon nüfusuyla; 14 milyar dolarlık GSYİH ile 9629

Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye ve Özbekistan Ülkelerinin Bazı İyi Yönetişim İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

dolar kişi başına düşen geliriyle, küresel rekabet edilebilirlik endeksinde 1-7 arasında ölçeklendirilen skalada 4,2 ile 66.sırada yer almaktadır.

Tablo.2. Gürcistan Seçilmiş İyi Yönetişim İlkeleri

Göstergeler	Yıllar (1996-2016)	2006-2011-2016
Açıklık Ve Hesap Verebilirlik		
Politik Denge Şiddetin Yokluğu Terörizm		
Hükümetin Etkinliği		
Regülasyon Kalitesi		
Hukuki Düzenlemeler		
Rüşvetin Kontrolü		

Kaynak: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports>

Bunun yanı sıra, teknolojiyi hazır olma durumunda, 3,8 ile 72.sırada; pazar payında 99.sırada 3 ile, sanayinin temelini oluşturan yenilikçilik de ise 2,7 ile 123.sırada yer almaktadır (WEF, 2017). 2017 Ekonomik Özgürlükler Endeksinde Gürcistan, Dünya sıralamasında 13.sırada 76 puanla bulunmaktadır.

3.3. Kazakistan

Dünya Ekonomik Forumu 2015-2016 verilerine göre Dünya geliri içerisinde %0,38'lik katkı sağlayan Kazakistan 17,7 milyon nüfusuyla; 173,2 milyon dolarlık GSYİH ile 9795 dolar kişi başına düşen geliriyle, küresel rekabet edilebilirlik endeksinde 1-7 arasında ölçeklendirilen skalada 4,5 ile 42.sırada yer almaktadır.

Tablo.3. Kazakistan Seçilmiş İyi Yönetişim İlkeleri

Göstergeler	Yıllar (1996-2016)	2006-2011-2016
Açıklık Ve Hesap Verebilirlik		
Politik Denge Şiddetin Yokluğu Terörizm		
Hükümetin Etkinliği		
Regülasyon Kalitesi		
Hukuki Düzenlemeler		
Rüşvetin Kontrolü		

Kaynak: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports>

Bunun yanı sıra, teknolojiyi hazır olma durumunda, 4,2 ile 61.sırada; pazar payında 46.sırada 4,5 ile, sanayinin temelini oluşturan yenilikçilik de ise 3,3 ile 72.sırada yer almaktadır. 2017 Ekonomik Özgürlükler Endeksinde Kazakistan, dünya sıralamasında; 69 puanla, 42.sırada bulunmaktadır.

3.4. Kırgızistan

2017 Ekonomik Özgürlükler Endeksinde Kırgızistan Dünya sıralamasında; 61,1 puanla, 89.sırada bulunmaktadır. Kırgızistan Ekonomisi 2016 Yılında %3,8 Oranında Büyümesi, 2016 yılında Kırgızistan'ın Gayrisafi Yurtiçi Hasılası %3,8 oranında artarak 6,5 milyar dolar şeklinde gerçekleşmiş olmasının yanı sıra, Nominal GSYH'nin yapısının %39,2sini oranla imalat, %17,5ini sanayi üretimi, %8,5ini inşaat, %13,2sini tarım sektörünün üretimi oluşturmuştur.

Tablo.4. Kırgızistan Seçilmiş İyi Yönetişim İlkeleri

Göstergeler	Yıllar (1996-2016)	2006-2011-2016
Açıklık Ve Hesap Verebilirlik		
Politik Denge Şiddetin Yokluğu Terörizm		
Hükümetin Etkinliği		
Regülasyon Kalitesi		
Hukuki Düzenlemeler		
Rüşvetin Kontrolü		

Kaynak: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports>

3.5. Özbekistan

2017 Ekonomik Özgürlükler Endeksinde Özbekistan, dünya sıralamasında 148.sırada 52,3 puanla bulunmaktadır. 2017-2021 Özbekistan'ı Geliştirme Eylemler Stratejisi'nin 5 öncelikli doğrultusu: Devlet ve toplum kuruluşunun pekiştirilmesi, Hukuk üstünlüğünün temin edilmesi ve yargı-hukuk sisteminde reformlar yapılması, Ekonominin daha da geliştirilmesi ve liberalleştirilmesi, Sosyal alanların geliştirilmesi, Güvenlik, etnik uyum ve dini hoşgörünün temin edilmesi, karşılıklı çıkarlara dayalı ve yapıcı dış politikanın yürütülmesi, Türkiye – Özbekistan İş Forumu'nda ve ekonomik

Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye ve Özbekistan Ülkelerinin Bazı İyi Yönetişim İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

alanda işbirliğinin geliştirilmesine yönelik bir takım anlaşmalar imzalanırken, tarımdan tekstile, konfeksiyondan elektrik-elektronik ve kimyaya, turizmden makine sanayi ve lojistiğe kadar 10 ayrı sektör belirlenmiştir, iki ülke arasındaki ticaret hacminin 2016 yılında 1,2 milyar dolar tutarında olduğu belirtilmektedir.

Tablo.5. Özbekistan Seçilmiş İyi Yönetişim İlkeleri

Göstergeler	Yıllar (1996-2016)	2006-2011-2016
Açıklık Ve Hesap Verebilirlik		
Politik Denge Şiddetin Yokluğu Terörizm		
Hükümetin Etkinliği		
Regülasyon Kalitesi		
Hukuki Düzenlemeler		
Rüşvetin Kontrolü		

Kaynak: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports>

3.6. Tacikistan

Dünya Ekonomik Forumu 2015-2016 verilerine göre Dünya geliri içerisinde %0,02'lik katkı sağlayan Tacikistan 8,5 milyon nüfusuyla; 7,8 milyar dolarlık GSYİH ile 922 dolar kişi başına düşen geliriyle, küresel rekabet edilebilirlik endeksinde 1-7 arasında ölçeklendirilen skalada 4,0 ile 80.sırada, makroekonomik çevre olarak 4,6 ile 78. yer almaktadır.

Tablo.6. Tacikistan Seçilmiş İyi Yönetişim İlkeleri

Göstergeler	Yıllar (1996-2016)	2006-2011-2016
Açıklık Ve Hesap Verebilirlik		
Politik Denge Şiddetin Yokluğu Terörizm		
Hükümetin Etkinliği		
Regülasyon kalitesi		
Hukuki Düzenlemeler		
Rüşvetin Kontrolü		

Kaynak: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports>

Bunun yanı sıra, teknolojiyi hazır olma durumunda, 2,8 ile 115.sırada; pazar payında 120.sırada 2,7 ile sanayinin temelini oluşturan yenilikçilik de ise 3,3 ile 63.sırada yer

almaktadır. 2017 Ekonomik Özgürlükler Endeksinde Tacikistan Dünya sıralamasında 109.sırada 58,2 puanla bulunmaktadır.

3.7. Türkiye

Dünya Ekonomik Forumu 2015-2016 verilerine göre Dünya geliri içerisinde %1,4'lük katkı sağlayan Türkiye 77 milyon 700 bin nüfusuyla; 733 milyar 6 milyon dolarlık GSYİH ile 9437 dolar kişi başına düşen geliriyle, küresel rekabet edilebilirlik endeksinde 1-7 arasında ölçeklendirilen skalada 4,4 ile 51.sırada yer almaktadır.

Tablo.7. Türkiye Seçilmiş İyi Yönetişim İlkeleri

Göstergeler	Yıllar (1996-2016)	2006-2011-2016
Açıklık Ve Hesap Verebilirlik		
Politik Denge Şiddetin Yokluğu Terörizm		
Hükümetin Etkinliği		
Regülasyon Kalitesi		
Hukuki Düzenlemeler		
Rüşvetin Kontrolü		

Kaynak: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports>

Bunun yanı sıra, teknolojiyi hazır olma durumunda, 4,1 ile 64.sırada; pazar payında 16.sırada 5,4 ile sanayinin temelini oluşturan yenilikçilik de ise 3,4 ile 60.sırada yer almaktadır. 2017 Ekonomik Özgürlükler Endeksinde Türkiye; dünya sıralamasında 60.sırada 65,2 puanla bulunmaktadır.

4. Sonuç ve Öneriler

İncelenen ülkelerin içerisinde son 20 yıl içerisinde ortalama olarak Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan'a göre daha önde olduğu Tacikistan, Azerbaycan ve Özbekistan'ın birbirine yaklaştığı, politik denge açısından ise Türkiye ve Azerbaycan'ın benzerliği görülmektedir. Hükümet etkinlikleri açısından ise Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan aynı düzeyde iken regülasyon kalitesinde, hukuki düzenlemelerde ve hesap verebilirlik ve rüşvetin kontrolü açısından Gürcistan ve Türkiye benzeşmektedir.

iyi yönetişimin ana ilkesi ve sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyümenin temeli olan kurumsal raporlama iyi yönetişim ilkeleri açısından Tutarlı, Sorumlu, Hesap Verebilir, Adil, Şeffaf ve Etkili Uygulama için Katılımcılık ilkeleri doğrultusunda yapılan bu değerlendirmede uluslararası rekabet, risk ve belirsizlik raporları ve iyi yönetişim ilkeleri bağlamında sürdürülebilir bir dünya, rekabet gücü yüksek şeffaf ve hesap verebilir ülkeler, hukuki düzenlemelerle regülasyonlarla haksız rekabeti giderici ülkeler güçlü ekonomilerini inşa edebilmek için kaynakların etkin kullanım ihtiyacı, küreselleşen dünya ve bilgiye erişim açısından olduğu kadar suçların azaltılmasına, terörün önlenmesine ve ekonomik büyümeye de hız kazandıracaktır. Bu hız sadece uygulanan ülkelerde değil bütün dünya da olumlu katkı oluşturabilecektir. Bu açıdan ekonomi genelinde değer yaratma kabiliyetlerini ve sürdürülebilirlik performansını paylaşıyor şeffaflığın artmasına ve toplumda güven oluşmasına imkân sağlayan, uygulamaların yaygınlaşmasına destek vermeye etkinliğe, verimliliğe ve karlılığa da katkı koyacaktır.

5.Kaynaklar

- Aktan Coşkun Can(2018), Yönetişim Tanım <http://www.canaktan.org/politika/yonetisim/tanim.htm> Erişim tarihi 07/06/2018
- Francis N. Botchway(2001), "Good Governance:the Old, the New, the Principle, and the Elements", Florida Journal of International Law, vol.13,no.2,(Spring 2001), s.159-210
- Ngaire Woods,(1999) "Good Governance in International Organization", Küresel Governance, Boulder, Jan-Mar. 1999, Vol.5,Iss.1, s.44
- Ngaire Woods, (1998)"The Challenge of Good Governance for the IMF and the World Bank Themselves, International Monetary and Financial Issues for 1990, UNDP, 1998
- World Bank(1992), Governance and Development,, Washington, DC: World Bank 1992 <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#reports> Erişim tarihi 07/06/2018

- Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Pablo Zoido-Lobaton (2002). "Governance Matters II – Updated Indicators for 2000/01." World Bank Policy Research Working Paper No. 2772, Washington, D.C.
- Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Massimo Mastruzzi (2004). "Governance Matters III: Governance Indicators for 1996, 1998, 2000, and 2002". World Bank Economic Review. 18:253-287
- Kaufmann, Daniel and Kraay, Aart and Mastruzzi, Massimo, The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues (September 2010). World Bank Policy Research Working Paper No. 5430. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1682130>
- Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Massimo Mastruzzi (2007a). "The Worldwide Governance Indicators Project: Answering the Critics". World Bank Policy Research Working Paper No. 4149. Washington, D.C.
- Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Massimo Mastruzzi (2007b). "Growth and Governance: A Reply/Rejoinder". Journal of Politics. 69(2):555-562.
- Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Massimo Mastruzzi (2007c). "Governance Matters VI: Aggregate and Individual Governance Indicators for 1996-2006". World Bank Policy Research Working Paper No. 4280. Washington, D.C.
- Kaufmann, Daniel and Aart Kraay (2008). "Governance Indicators: Where Are We and Where Should We Be Going?" World Bank Research Observer. Spring 2008.
- Kaufmann, Daniel, Aart Kraay and Massimo Mastruzzi (2009). "Governance Matters VIII: Aggregate and Individual Governance Indicators for 1996-2008". World Bank Policy Research Working Paper No. 4978. Washington, D.C.
- Holmes, M., S.Knock, N. Monning, R.Messick and J. Rinne(2000), "Governance and Poverty Reduction", in: UNDP, Poverty Sourcebook, 2000.
- Huther, Jeff and Anwar Shah (1998)., "Applying a Simple Measure of Good Governance to the Debate on Fiscal Decentralization" (unpublished mimeo), World Bank Research Paper, No: 1894. Washington DC: World Bank. 1998.
- Tapscott, Don and Agnew, David. (1999) "Governance in the Digital Economy", Finance & Development, Dec 1999, 36(4): 34-37.
- UNDP(1997),United Nations Development Programme, Reconceptualising Governance. Discussion Paper 2, New York: Management Development and Governance Division. 1997.
- World Bank(2000), Reforming Public Institutions and Strengthening Governance., A World Bank Strategy, November 2000. Washington DC: World Bank Publication.